

Alueiden johtokunnan aloite osallistuvasta budjetoinnista

1241/02.00/2022

Kaupunginhallitus 07.08.2023 § 275

Alueiden johtokunta esittää 12.10.2022 saapuneessa aloitteessa seuraavaa:

"Alueiden johtokunta toivoo keskustelevaa yhteistyötä Lohjan kaupungin valtuutettujen ja virkamiesten kanssa Lohjan asukkaita osallistavan osallistuvan budjetoinnin merkeissä.

Tässä toimintatavassa otetaan mukaan Lohjan asukkaita yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Taustalla on toiminta suorasta ja osallistuvasta demokratiasta, jossa asukkaat päättävät miten määrättyä osaa kaupungin julkisia varoja käytetään. Osallistuva budjetointi antaa asukkaille mahdollisuuden määrittellä ja priorisoida julkisia kulutuskohteita. Samalla se tarjoaa asukkaalle väylän olla aidosti mukana päätöksenteossa. Osallistuva budjetointi on yksi tapa edistää kuntalaisten osallisuutta (Kuntalaki 8.2.2019/175§22) asuinalueensa kehittämiseen, monimuotoisuuteen, viihtyisyyteen ja elinvoimaan.

Koska osallistuvalla budjetoinnilla ei ole yhtä ja ainoa oikeaa toimintatapaa, tulee Lohjalla luoda "Lohjan malli" ja tässä kaupungissa toimivat eri toimijat ovat avainasemassa.

Toivomme Lohjan kaupunginhallitukselta myönteistä kantaa aloitteemme suhteen sekä ehdotusta alustavasta yhteistyöstä valtuutettujen ja viranhaltijoiden kanssa.

Tällä hetkellä alueiden johtokunnan kautta on yhteistyöhön ilmoittautuneita:

Liisa Jääskeläinen

Mika Eskola

Ulla Ekblad

Pirjo-Leena Forsström

Risto Murto

Lotta Paakkunainen

Riitta Luhtala

Stina-Maarit Elo

Stina-Maarit Elo toimii ryhmän koolle kutsujana ja vetäjänä, mutta työryhmän kaikki jäsenet toimivat tasa-arvoisesti. Työryhmä raportoi alueiden johtokunnalle.

Pyydämme vastauksen perjantaihin 18.11.2022 mennessä."

Vuoden 2023 talousarvioon sisältyy 20 000 euron määräraha osallistuvan budjetoinnin kokeiluun. Ennen kokeilun aloittamista tutustuttiin muiden kuntien osallistuvan budjetoinnin prosesseihin. Näiden pohjalta luotiin malli kokeilulle, jossa oli neljä vaihetta: ideointivaihe, ideoiden arviointi, äänestysvaihe sekä toteuttavien ideoiden/ehdotusten valinta ja toteutus.

Ideointivaiheessa kaupungin asukkaat saivat esittää ideoita kaupungin kehittämiseksi. Ideoinnissa tuli ottaa huomioon seuraavat asiat:

-Kehittämisidea on toteutettavissa vuonna 2023 Lohjan alueella ja sen olisi

- hyvä hyödyttää tai ilahduttaa mahdollisimman useaa lohjalaista.
- Kehittämisideoiden arvioinnissa otetaan huomioon myös saavutettavuus, yhdenvertaisuus sekä idean innovatiivisuus.
  - Ideoita voivat jättää yksityiset henkilöt, yhdistykset/yhteisöt sekä yritykset (ei kuitenkaan kaupalliseen tarkoitukseen).
  - Ideoinnissa ei ole ikärajaa ja idean voi jättää myös nimettömänä.
  - Kehittämisidea tulee olla kaupungin toimivallassa sekä säännösten ja lainsäädännön mukaisia. (ei kohdennu esimerkiksi yksityiselle maa-alueelle).
  - Idean on oltava suunnattu voittoa tavoittelemattomaan, yleishyödylliseen tarkoitukseen.
  - Määrärahaa ei voi myöskään käyttää henkilöstökrytointeihin.
  - Idea ei saa olla voimassa olevan kaavan tai kaupungin tekemien päätösten vastainen.
  - Toteutuminen ei saa lisätä vuosittain toistuvia kustannuksia merkittävästi.
  - Kaupungilla on oikeus muokata ja kehittää ideaa.

Lohjalaiset ehdottivat yhteensä 222 ideaa kaupungin kehittämiseksi.

Ideoiden arviointivaiheessa kaupungin johtoryhmän nimeämä työryhmä arvioi saadut ideat ja ehdotukset. Ne ryhmiteltiin neljään kategoriaan: Liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvät (109 ehdotusta), kulttuuriin ja tapahtumiin liittyvät 15 ehdotusta), ympäristöön ja viihtyvyyteen liittyvät (75 ehdotusta) sekä johonkin muuhun liittyvät (23 ehdotusta). Kaikki lähetetyt ideat ja ehdotukset käytiin läpi. Äänestykseen etenivät kaikki toteuttamiskelpoiset ehdotukset. Toteuttamiskelpoisuudessa on huomioitu esimerkiksi, onko ideaa mahdollista toteuttaa käytävissä olevalla summalla, sen toteuttamisen aikataulu ja onko idea jo toteutuksessa jostain toista kautta. Ideoita ja ehdotuksia muokattiin ja samankaltaisia ideoita/ehdotuksia yhdisteltiin äänestyksen varten.

Äänestysvaiheessa ideoita ja ehdotuksia oli yhteensä 34. Äänestyksessä yhteensä 1227 äänesti eli noin 2,7 prosenttia kaupungin asukkaista osallistui.

Toteutusvaiheeseen ideoista/ehdotuksista etenivät 2-3 iltatoritapahtuman järjestäminen ja Lohjan torin kehittäminen sekä soutu-/polkuveneitä rannoille kuntalaisten vapaasti lainattaviksi.

Kokeilussa käytetyn osallistuvan budjetoinnin toteutuksen arviointi tehdään lomien jälkeen. Mikäli osallistuva budjetointi voidaan sisällyttää myös tulevien vuosien talousarvioon, mietittäviä asioita ovat mm.

- Pitäisikö osallistuvan budjetoinnin ehdotusten kerääminen tehdä edellisenä vuonna ja varata määräraha seuraavan vuoden talousarvioon?
- Pitäisikö määräraha jakaa jo valmiiksi alueille? Alueilla on vuosittain käytössään aluejohtokunnalle varattu 35 000 euron määräraha, josta 27 000 euroa pienhankkeisiin ja 8 000 euroa muihin toiminnan kuluihin.

Lohjan mallin kehittämisessä tullaan kuulemaan mm. alueiden johtokuntaa.

Lisätiedot

talusjohtaja Raija Lindroos, raija.lindroos@lohja.fi

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä aloitteen tiedokseen;

2. valtuuttaa talusjohtajan valmistelemaan osallistuvan budjetoinnin

Lohjan mallia; sekä

3. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen

Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano tiedoksi talousjohtaja Lindroos
valtuuston esityslistalle

Kaupunginvaltuusto 13.09.2023 § 104

Lisätiedot talousjohtaja Raija Lindroos, raija.lindroos@lohja.fi

Päätösehdotus Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano ote alueiden johtokunta/toimistosihteeri Perheentupa
tiedoksi talousjohtaja Lindroos
merkitään aloiteluetteloon
